

NASLOV PREDMETA: RANA KOMUNIKACIJA

Nositelj predmeta: prof. dr. sc. Marta Ljubešić

Sadržaj:

Kolegij daje metodološki i fenomenološki uvid u ranu komunikaciju u njezinoj dvojakoj ulozi u ljudskom razvoju: 1) u interakcijskoj razmjeni s okolinom; 2) u učenju i razvoju kognitivnih procesa i jezika. Svrha je kolegija unaprijediti razumijevanje intrapsihičkog konteksta ranog jezičnog razvoja i studentima dati temeljna znanja za primjenu istraživačkih metoda u području predverbalne i rane verbalne komunikacije.

Teme:

- interaktivni temelji ljudske komunikacije
- obilježja ranog razvoja socijalne kognicije u funkciji urednog i narušenog komunikacijskog razvoja
- razvoj mentalne reprezentacije kao pretpostavke usvajanja jezika
- funkcije rane komunikacije, zastoji u njihovom razvoju i oblici poremećaja
- neurološki razvoj dojenčeta i neurorazvojni rizici za predverbalnu i ranu verbalnu komunikaciju
- rana komunikacija u posebnim uvjetima (intrauterini zastoj u rastu, mozgovno oštećenje, senzorička oštećenja, dojenačka psihopatologija)
- metode istraživanja i metode procjene u domeni rane komunikacije

Broj sati: 20 (10 sati predavanja, 10 sati vježbi)

Suradnici u nastavi: prof.dr.sc. Vlatka Mejaški-Bošnjak

Način provjere znanja: pismeni i usmeni ispit

Literatura:

Billeaud,F.P. (1998). Communication disorders in infants and toddlers. Boston: Endover Medical Publishers.

de Boysson-Bardies,B. (1999) How language comes to children. Cambridge, Mass. The MIT Press.

Carpenter,M. Nagell,K. Tomasello,M. (1998) Social cognition, joint attention and communicative competence from 6-15 month of age. Monographs of the SRCD, Oxford: Bleckwell Publishers.

Moore;C. Dunham, Ph.J. (eds) (1995). Joint attention. Its origins and role in development. Hillsdale,NJ: Erlbaum.

Podatci o nositelju predmeta:

Dr.sc. Marta Ljubešić redovita je profesorica na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U dodiplomskoj nastavi na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu (Smjer: Logopedija) predaje "Psihologiju govorne komunikacije", a na FFDI drži seminar "Komunikacija i jezik: psihologijsko motrište". Na poslijediplomskim studijima iz Logopedije, Pedijatrije i Glotodidaktike predaje različite teme iz rane komunikacije, jezičnog razvoja i jezično-govornih poremećaja. Područje istraživačkog rada obuhvaća uredni razvoj i jezično-govorne i komunikacijske poremećaje, osobito preduvjete njihova nastanka u ranom razvoju. Vodila je veći broj projekata, a sada vodi projekt "Razvojni jezični poremećaji u hrvatskome" koji je u potpori MZT (013 - 003). Napisala je jedan sveučilišni udžbenik (koautorstvo), uredila jednu znanstvenu knjigu i objavila oko 50 znanstvenih radova.

Kvalifikacijski radovi:

Ljubešić, M. (1992): Rani govorni razvoj. U: Ibrahimpašić, F. i Jelčić, S. (ur). Govorna komunikacija. Zagreb: Zavod za zaštitu zdravlja grada Zagreba, 93-98.

Ljubešić, M. (1994) Simbolička sposobnost U: Stančić, V. i Ljubešić, M. (1994). Jezik, govor, spoznaja. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada (sveučilišni udžbenik), 101-121.

Ljubešić, M. (1995). Wygotski und die Rehabilitation – eine Anwendung seiner Überlegungen in der Frühförderung. U: Lompscher, J. (ed). Entwicklung und Lernen aus kulturhistorischer Sicht. Marburg: BdWi-Verlag, 338-346.

Ljubešić, M. (1997). Jezična razvijenost i učenje. U: Ljubešić, M. (ur). Jezične teškoće školske djece. Zagreb: Školske novine, 38-54.

Ljubešić, M. (1999). Zdravo društvo – pogled iz kolijevke. U: Mišić, A. (ur) Crkva i zdravo društvo, Zagreb: FTI, 83-93.

Ljubešić, M. (2000). Dijete s teškoćama u razvoju i autonomija. U: Babić, N. i Irović, S. (ur). Interakcija odrasli - dijete i autonomija djeteta. Osijek: Sveučilište J.J. Strossmayera, Visoka učiteljska škola, 130-137.

Ljubešić, M. (2001). Rana komunikacija: novi izazov za istraživanje i rano poticanje. U: Budin, L. i Roić, S. (ur). Znanost za 21. stoljeće - znanstvena čitanka, Zagreb: Klub hrvatskih humboldtovaca, 61-74.